

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000351

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. БІЛОУС ОЛЬГА АНАТОЛІЇВНА

2. Olha Bilous

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 37284 Право (081 Право)

Дата захисту: 27-04-2026

Спеціальність за освітою: публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12053

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07.01

Тема дисертації:

1. Гендерне право: загальнотеоретичне та порівняльно-правове дослідження
2. Gender Law: a general theoretical and comparative legal study

Реферат:

1. У дисертації здійснено цілісний аналіз гендерного права як комплексної галузі права, що перебуває на етапі свого формування та інтегрує нові підходи до регламентації суспільних правовідносин з визнанням поваги до гендерної ідентичності, гендерного усвідомлення, гендерної культури, сексуальної орієнтації, заборони застосування гендерної дискримінації та насильства за належністю до певної біологічної та соціальної статі. Досліджено його історичні витоки, концептуальні засади та методологію гендерного права, місце в національній правовій системі та чинне законодавство, проблематику контролю за дотриманням гендерних прав під час ведення війни, предмет та методи правового регулювання, системно-структурну характеристику, елементний склад правовідносин, а також відмінності правової регламентації у країнах, що належать до романо-германської та дочірніх, англо-американської, а також релігійної правових сімей. Проаналізовано історичні зміни, які передували виникненню та формуванню гендерного права як окремої галузі права в сфері регулювання суспільних відносин: від стародавніх античних уявлень про гендерну рівність до сучасних методів та моделей правового регулювання світових держав, які забезпечують

законність дій щодо дотримання гендерної рівності, подолання гендерних стереотипів та заборону застосування дискримінаційної політики щодо передбаченого виду прав. Першочергову увагу в межах дослідження еволюції даного поняття, приділено безпосередньому науковому становленню поняття «гендер» та похідного від нього визначення гендерного права, який, на початку асоціювався лише з визнанням прав та можливостей представників жіночої статі серед населення, а наразі виокремлює новий напрям визнання власних потреб, можливостей та прав, охарактеризований за поєднанням соціальних якостей та природно закладених біологічних показників організму, які формують в особи належність до певного розмежування за гендерним маркером.

2. The dissertation provides a comprehensive analysis of gender law as a complex branch of law that is currently in the process of formation and integrates new approaches to the regulation of social legal relations, recognizing respect for gender identity, gender awareness, gender culture, sexual orientation, and prohibiting gender discrimination and violence based on affiliation with a particular biological or social sex. The study examines its historical origins, conceptual foundations, and methodology of gender law, its place within the national legal system and current legislation, issues of monitoring compliance with gender rights during a war, the subject matter and methods of legal regulation, its systemic and structural characteristics, the constituent elements of legal relations, as well as differences in legal regulation in countries belonging to the Romano-Germanic (and its derivative), Anglo-American, and religious legal families. The historical transformations that preceded the emergence and development of gender law as a distinct branch of law in the sphere of regulating social relations are analyzed, ranging from ancient conceptions of gender equality to contemporary methods and models of legal regulation in various countries that ensure the legality of actions aimed at upholding gender equality, overcoming gender stereotypes, and prohibiting the implementation of discriminatory policies with respect to the relevant category of rights. Particular attention in the study of the evolution of this concept is given to the scientific establishment of the term "gender" and the derivative definition of gender law, which initially was associated solely with the recognition of the rights and opportunities of female members of society. Currently, however, it highlights a new direction in acknowledging individual needs, opportunities, and rights, characterized by a combination of social traits and biologically inherent characteristics that determine a person's belonging to a particular classification according to a gender marker.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Білоус О.А. Гендерна свідомість законодавця – ключ до створення справедливого й рівноправного законодавства. Держава та регіони. Серія: Право. 2025. № 2. С. 163-168
2. Білоус О. А. Структура гендерних правовідносин у системі чинного законодавства України. Право і суспільство. 2025. № 3. Том 2. С. 536-542
3. Білоус О. А. Предмет правового регулювання гендерних відносин в Україні. Правові новели. 2025. №26. С. 260-263
4. Білоус О. А., Завальнюк В.В. Новітні підходи та концепції методології дослідження гендерного права. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 3. С. 761-763
5. Білоус О. А., Завальнюк В.В. Антропологічний вимір гендерного права. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 1. С. 909-911

- 6. Білоус О. А. Парадигма рівності як основної складової гендерного права в умовах війни. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : у 2 т. : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 1. С. 128-130.
- 7. Білоус О. А. Гендерне право як сучасна навчальна дисципліна. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. Т. 1. С. 107-108

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завальнюк Володимир Васильович
2. Volodymyr Zavalnyuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матвеева Лілія Георгіївна
2. Liliya Matveeva

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаля Олена Вікторівна

2. Olena Tkalya

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудник Руслана Миколаївна

2. Ruslana Dudnik

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антошина Ірина Володимирівна
2. Iryna Antoshyna

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мельничук Ольга Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мельничук Ольга Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Д'ячкова Марія Олегівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна